

**HELENE
KRÖLLER-MÜLLER**
FONDS

Stichting Helene Kröller-Müller Fonds

Jaarrapport 2020

Bestuursverslag	2
Jaarrekening	
Balans per 31 december	13
Staat van baten en lasten	14
Toelichting bij de Jaarrekening 2020	15
Overige gegevens	24
Bijlagen: aankoopondersteuning	25

Bestuursverslag

Inleiding

De Stichting Helene Kröller-Müller Fonds is op 12 juli 2013 opgericht op initiatief van Johanna ter Steege en Alexander Pechtold. Het fonds heeft als doel het verlenen van materiële steun aan het Kröller-Müller Museum. De Stichting werft fondsen, in eerste instantie bij vermogende particulieren (Gulden, Zilveren en Bronzen boekers genoemd, afhankelijk van de hoogte van hun bijdrage*) en in tweede instantie bij bedrijven (projectpartners). De Stichting heeft drie bestedingsdoelen: tentoonstellingen, restauratie en educatie. De Stichting is aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling.

De Stichting Helene Kröller-Müller Fonds beheert de gelden die het museum ontvangt van de BankGiro Loterij en die bedoeld zijn voor kunstaankopen. Het museum krijgt deze gelden op grond van een overeenkomst tussen het Rijksmuseum, het Kröller-Müller Museum, het Mauritshuis, het Van Gogh Museum en de BankGiro Loterij, waarbij deze vier musea via het Rijksmuseum jaarlijks een bedrag ontvangen dat zij 'uitsluitend [zullen] besteden voor het doen van kunstaankopen'. Per 1 januari 2019 is deze overeenkomst voor vijf jaar verlengd, tot eind 2023.

Sinds begin 2012 mag 25% van de bijdrage van de BankGiro Loterij worden ingezet voor 'ontsluiting van de collectie in combinatie met een informerende functie voor een breed publiek'. Deze 25% -regeling is gemaximeerd tot een bedrag van € 150.000.

In 2020 vergadert het bestuur twee maal. Belangrijkste agendapunten zijn financiële zaken, aankoopvoorstellen en de toekomst van het Helene Kröller-Müller Fonds.

*De terminologie is ontleend aan Helene Kröller-Müller, die rond de opening van het Kröller-Müller een gezelschap van Gulden boekers oprichtte ter ondersteuning van het museum.

Het museum in 2020

In 2020 ontvangt het Kröller-Müller Museum 173.272 bezoekers in Otterlo. Door de coronacrisis is dit aantal ruim de helft lager dan de afgelopen drie jaar met een gemiddelde van 385.000. In 2019 heeft het museum 405.428 bezoekers ontvangen.

Het museum moet drie keer zijn deuren sluiten: van 13 maart tot en met 31 mei, van 5 tot en met 18 november en vanaf 15 december. Sinds de heropening op 1 juni is de maximale bezoekerscapaciteit door de coronamaatregelen beperkt tot ongeveer een derde van het normale niveau.

In de maanden juli en augustus is het museum voor het eerst ook op de maandagen geopend, waardoor de capaciteit iets kan worden uitgebreid. Dankzij het binnenlandse toerisme op de Veluwe worden in de zomermaanden redelijke bezoekerscijfers genoteerd: rond 60% van de reguliere maandcijfers. Het aandeel internationaal bezoek is gedaald van bijna 50% naar ongeveer 10%. Groepsbezoek en schoolbezoek zijn nog niet of slechts zeer beperkt mogelijk. In het buitenland bereikt het museum met tentoonstellingen in Duitsland, Finland, Italië en Japan ruim 400.000 bezoekers. In voorgaande jaren ligt dit aantal tussen de 1 en 1,5 miljoen.

Tentoonstellingen: uitgelicht

Voor het tentoonstellingsprogramma van 2020 wordt volop geput uit de eigen collectie.

Niet met zoveel woorden

Niet met zoveel woorden brengt een grote variëteit aan kunstwerken uit de collectie van het museum bij elkaar waarin woorden, letters, zinnen en tekstfragmenten een prominente rol spelen. De tentoonstelling laat op luchtige wijze de veelzijdige toepassing van taal en tekst door kunstenaars zien.

Te zien zijn ongeveer veertig werken van kunstenaars als Robert Barry, Marcel Broodthaers, Ian Hamilton Finlay, Jenny Holzer, Joseph Kosuth, Bruce Nauman, Marc Ruygrok en Herman de Vries. Het getoonde werk loopt zeer uiteen, van woordpuzzels en gedichten tot filosofische overdenkingen en politiek commentaar. Van subtiel in collages verwerkte tekstfragmenten tot scherpe sociale statements. Een breed scala aan kunstvormen is in de tentoonstelling opgenomen: films, installaties, sculpturen, neonkunst, werk op papier, schilderijen, maar ook performances.

Op uitnodiging van het museum maken Guido de Boer, Niels Post en Phillip Studios (Roos Meerman en Tom Kortbeek) elk een werk waarin letters, tekst en taal de hoofdrol spelen. Voor *Niet met zoveel woorden* maakt Guido de Boer de typografische muurschildering *Reading looking*. Voor deze schildering stelt hij zichzelf en de toeschouwer de vraag: lezen of kijken we naar een tekstueel kunstwerk? De Boer ziet het gebruik van tekst in kunst als een directe vorm van communicatie. Daarbij gelooft hij niet alleen in lezen en kijken, maar ook in het beleven van tekst.

On Spam, Comment Spam #72 van Niels Post is een handgezaagde wandsculptuur met tekst uit zijn spam box. Hij reageert op het werk *Selections from 'The survival series'* (1983) van Jenny Holzer uit de collectie van het museum. Met de fysieke vertaling van digitaal afval stelt Post op humoristische en kritische toon de ruis op het internet aan de kaak.

Met het werk *Vocode* brengt Phillip Studios een ode aan talen die op het punt staan om uit te sterven. Voor *Niet met zoveel woorden* selecteren zij in totaal 86 talen uit de UNESCO-wereldatlas van bedreigde talen. Deze talen worden door geluidstrillingen omgezet naar een visueel beeld. Iedere dag ontstaat er een unieke tekening waarmee een taal, oorspronkelijk alleen te begrijpen voor de originele gemeenschap, vertaald wordt naar een beeld dat door iedereen te begrijpen en te ervaren is.

Paint it black

Zwart water (1964) van Armando (Amsterdam, 1929-Potsdam, 2018), een bassin gevuld met water in een vrijwel volledig verduisterde ruimte, is het middelpunt van de tentoonstelling *Paint it black*.

In de kunst kan zwart staan voor de ultieme reductie, de absolute nul. Het kan neutraal zijn, maar ook geladen met betekenissen. In *Paint it black* wordt *Zwart water* omringd door werken uit de collectie waarin zwart een belangrijke rol speelt, van onder anderen Jo Baer, Ad Reinhardt, Richard Serra, Robert Morris, Louise Nevelson, Francesco Lo Savio en Tony Smith. De titel *Paint it black* verwijst naar het gelijknamige nummer uit 1966 van de Rolling Stones maar moet, evenmin als in het nummer, niet al te letterlijk worden genomen. Het nummer verwijst naar persoonlijk leed, maar ook naar de onvrede van een jonge generatie met de toenmalige politieke en maatschappelijke verhoudingen. Dezelfde onvrede die ook heeft geleid tot grote omwentelingen in de kunst. De meeste kunstwerken in de tentoonstelling zijn ontstaan in dezelfde periode.

Staging silence

Met de tentoonstelling *Staging Silence* verwelkomt het Kröller-Müller Museum twee recente aanwinsten in de collectie: het videowerk *Staging silence (3)* (2019) van Hans Op de Beeck en het fotowerk *Breaking dawn forever* (2020) van Geert Mul. De twee aankopen worden gepresenteerd met een selectie multimediamerken uit de museumcollectie waarin stilte, reflectie en bezinning centraal staan.

Staging silence (3) is het derde en laatste deel in een reeks films van Hans Op de Beeck (*Turnhout*, 1969) waarin de beschouwer wordt meegenomen op een reis door een verlaten wereld. In een minifilmset construeren én deconstrueren twee paar anonieme handen fictieve landschappen en interieurs. De mens ontbreekt nadrukkelijk in de steeds veranderende ensceneringen. Voor *Breaking dawn forever* fotografeert Geert Mul (Alphen aan den Rijn, 1965) een 500 jaar oude eik, een zogenaamde Kroezeboom, die een grens of kruispunt markeert. Het licht achter de op een glasplaat geprinte foto verandert gedurende 42.55 minuten van kleur en intensiteit: van warm tot koud krijtachtig wit. Van koel en schel maanlicht tot het zachte licht van een opkomende zon. Heel subtiel verandert de stilstaande foto hierdoor in een filmisch beeld. Hans Op de Beeck en Geert Mul maken het verstrijken van tijd tastbaar in geënceneerde voorstellingen die oproepen tot verstillig.

Ook de werken van Lara Almarcegui (Zaragoza, 1972), Marinus Boezem (Leerdam, 1934), Hamish Fulton (London, 1946), Pierre Huyghe (Parijs, 1962), Herman de Vries (Alkmaar, 1931) en Jeff Wall (Vancouver, 1946) bieden geregisseerde momenten van rust binnen de alsmaar versnellende wereld om ons heen.

Tentoonstellingen in het Kröller-Müller Museum

LES PARISIENS. KARIKATUREN VAN HONORÉ DAUMIER

21 september 2019-12 januari 2020

CAI GUO-QIANG. INOPPORTUNE: STAGE TWO

28 september 2019-19 april 2020

HET LEVEN GETEKEND. WERKEN OP PAPIER 1850-1950

12 oktober 2019-19 januari 2020

LOES VAN DER HORST. TEKENINGEN VOOR DE RUIMTE

19 oktober 2019-1 maart 2020

VESTIBULUM 3: WINEKE GARTZ LE RÊVE, LA ROUTE, LE MUR

19 oktober 2019-29 maart 2020

PARELS UIT HET VERRE OOSTEN

25 januari-11 oktober 2020

NIET MET ZOVEEL WOORDEN

1 februari-27 september 2020

EWERDT HILGEMANN. WORK IN PROGRESS (1959-2020)

14 maart-8 november 2020

JARDIN D'ÉMAIL

20 juni 2020-7 februari 2021

PAINT IT BLACK

19 september 2020-28 februari 2021

STAGING SILENCE

10 oktober 2020-5 april 2021

SIGMAR POLKE, TWEE SERIES

17 oktober 2020-28 maart 2021

Activiteiten van het Helene Kröller-Müller Fonds

Helene Kröller-Müllerdag

In 2020 organiseert het Helene Kröller-Müller Fonds door de coronacrisis slechts twee bijeenkomsten. De eerste bijeenkomst is de Helene Kröller-Müllerdag op 11 februari, die dit jaar in het teken staat van de presentatie *Parels uit het Verre Oosten*. Speciaal voor de boekers van het Helene Kröller-Müller Fonds komt Ruben Terlou naar het museum om te vertellen over de Chinese cultuur en over zijn reizen. Daarna geeft de conservator een inleiding op de tentoonstelling en kan deze bezichtigd worden. Er zijn 96 boekers aanwezig op deze bijeenkomst.

Jardin d'émal

Na vijf jaar onderzoek en restauratie is *Jardin d'émal* van Jean Dubuffet (1905-1985) weer het stralende middelpunt van de beeldentuin. Helaas kan de feestelijke opening die gepland staat op 8 mei geen doorgang vinden. Om het fantastische eindresultaat toch met de begunstigers te vieren en hen in de gelegenheid te stellen het werk te bewonderen worden er op maandag 29 juni drie ontvangsten met telkens een klein gezelschap georganiseerd.

Aanwas Helene Kröller-Müller Fonds

In het jaar 2020 krijgt het Helene Kröller-Müller Fonds nieuwe toezeggingen van in totaal € 179.547. Hiervan wordt een bedrag van € 123.687 ontvangen in 2020. Van de (periodieke) giften ontvangen in 2020 is € 136.860 bestemd voor specifieke projecten. € 110.0000 is geormerkt als bijdrage aan de restauratie van *Jardin d'émal*. Daarnaast is er € 5.000 geormerkt door Dirkzwager legal & tax voor de publicatie over Mata Hari. Het gaat hier om de tweede publicatie in een serie waarin het museum werken belicht die van groot belang zijn binnen de collectie, een prominente rol spelen in de kunstgeschiedenis en vaak beeldbepalend zijn voor het oeuvre van de kunstenaar.

Een anonieme stichting draagt in 2020 € 21.860 geormerkt bij aan de te ontwikkelen publicatie bij de tentoonstelling *Mooi oud. Drie eeuwen tekeningen uit de Kröller-Müllercollectie* (16 oktober 2021 tot en met 20 maart 2022).

Bijdragen uit het fonds

Het Helene Kröller-Müller Fonds draagt in 2020 met € 53.772 bij aan gemaakte kosten voor de realisatie van de totstandkoming van de nieuwe versie van *Rocky Lumps* (2005-2006) van Tom Claasen.

De opbrengsten van de campagne *Help Jardin d'email* worden via het Helene Kröller-Müller Fonds besteed aan de restauratie van het werk van Jean Dubuffet. De campagne *Help Jardin d'email* krijgt een vliegende start op de Helene Kröller-Müller dag in 2018: zes vlakken worden geadopteerd, gevolgd door nog eens tien vlakken die worden 'afgenomen' door een grote schenker. De campagne loopt tot juni 2020 door en zorgt voor een opbrengst van € 321.000. 53 van de in totaal 60 vlakken worden geadopteerd.

Dankzij de financiële steun en bijdragen van velen is het gelukt om *Jardin d'email* duurzaam te restaureren en te behouden voor toekomstige generaties. In december wordt het evaluatieverslag opgeleverd, waarin naast het verslag over de restauratie ook de fondsenwervende campagne en de communicatie over de heropening is vastgelegd.

Aankopen, ondersteund met gelden van de BankGiro Loterij

In juli koopt het museum *Paravento* uit 1916-1917 aan van Giacomo Balla (Turijn, 1871-Rome, 1958). Het is het derde werk dat sinds 2013 van deze Italiaanse futurist wordt aangekocht. Het kamerscherm ('paravento') is een van de vier overgebleven kamerschermen van Balla, waarvan zich er twee in de collectie van het Kröller-Müller bevinden. In 2015 werd *Paravento con linea di velocità* (1916-1917) aangekocht. *Paravento* is een mooi voorbeeld van het futuristische streven naar een nieuwe, eigentijdse vormgeving van het hele leven. De futuristen beperkten zich niet tot de beeldende kunst, maar ontwierpen en produceerden een grote variëteit aan gebruiksvoorwerpen, van meubels en tapijten tot keramiek en boeken en ze hielden zich bezig met reclame, theater, film en architectuur.

Als geen ander hield Balla zich bezig met de vormgeving van het dagelijks leven. In de vele objecten die hij ontwierp worden centrale futuristische begrippen als snelheid en geluid uitgedrukt met een grote variatie aan abstracte en ritmische vormen en in ware explosies van vorm en kleur. De toepassingen waren onbeperkt en geen centimeter bleef onbedekt. Dit 'decorativismo cromato astratto' (abstract chromatisch decorativisme) was voor Balla een uitdrukking van vrijheid en menselijke creativiteit, wat voor hem avant-garde kunst vooral moest zijn.

Op de Tefaf koopt het museum een *Zelfportret* aan van Alexander Bogomazov (Yampil, 1880-Kiev, 1930) uit 1916. Bogomazov behoorde tot de Russische avant-garde. Hij studeerde met Alexander Archipenko en Alexandra Exter en exposeerde met Natalia Goncharova en Mikhail Larionov. Zoals veel kunstenaars van zijn generatie bewandelde hij een pad van verschillende opeenvolgende stijlen, zoals symbolisme, pointillisme en Fauvisme. Zijn werk in de periode tussen 1913 en 1916 is puur futuristisch en valt samen met het hoogtepunt van het Italiaanse futurisme, dat Bogomazov kende via publicaties. Het aangekochte *Zelfportret* is het enige dat Bogomazov in deze periode maakte. Eerder kocht het museum al een reeks futuristische tekeningen van Bogomazov aan.

Van Steven Aalders (Middelburg, 1959) koopt het museum de serie *View (after Bruegel)* uit 2019 aan. De serie bestaat uit zes minimale, abstract-geometrische schilderijen en is gebaseerd op *De seizoenen*, een cyclus van eveneens zes schilderijen over de jaargetijden van Pieter Bruegel de Oude. Het uitbeelden van de seizoenen en het natuurlijke verloop van het jaar is een eeuwenoude traditie in de schilderkunst. In *View* verbindt Steven Aalders het seriematige werken uit de jaren zeventig met de oude verbeelding van de seizoenen, die ooit het ritme van

het leven bepaalden. De zes schilderijen van *View* bestaan telkens uit drie gelijke verticale banen. De verschillende, laag voor laag aangebrachte kleuren van de banen zijn het resultaat van een studie naar Bruegels kleurgebruik. Zoals deze zijn palet afstemde op de heersende weersomstandigheden in de opeenvolgende periodes van het jaar, zo is ook in *View* de voortgang van het jaar voelbaar: van februari / maart naar april / mei en zo verder. Belangrijke aanwinsten op het gebied van de hedendaagse kunst zijn verder de video *Staging silence* (3) uit 2019 van Hans Op de Beeck (Turnhout, 1969) en het fotowerk *Breaking dawn forever* uit 2020 van Geert Mul (Alphen aan den Rijn, 1965). Beide werken zijn vrijwel meteen na de aankoop op zaal te zien in de tentoonstelling *Staging silence*.

De totale bestedingen bedragen € 1.132.984 in 2020.

Boekers Helene Kröller-Müller Fonds

Boekersoverzicht	Totaal actueel	2020	2019	2018	2017	2016	t/m 2015
Brons <i>Jardin d'email</i>	53	10	16	27	0	0	0
Brons	20	5	4	5	3	3	33
Zilver	6	1	2	0	1	2	10
Gulden	8	0	2	1	2	3	11
Platina	1	0	0	1	0	0	2

Financieel

Renterisico's

De Stichting Helene Kröller-Müller Fonds heeft geen kredietfaciliteit en derhalve is het kredietrisico zeer beperkt. De renterisico's zijn toegenomen als gevolg van de lage rentestanden als vergoeding op deposito's. Er worden geen gelden belegd.

Valutarisico's

De Stichting Helene Kröller-Müller Fonds heeft geen valutarisico, de ondersteuning aan de Stichting Kröller-Müller Museum worden uitsluitend in euro's toegezegd.

Liquiditeits- en kasstroomrisico's

De beschikbare liquiditeiten worden ondergebracht bij banken met tenminste een A+ rating.

Operationeel

Na de inkomsten die voortvloeien uit het contract met de BankGiro Loterij (78,8 %) vormen de inkomsten uit het werven van boekers (21,2%) de belangrijkste component van de opbrengsten van het fonds. De inkomsten uit het werven van boekers fluctueren en zijn afhankelijk van het succes van de wervingsacties. Indien deze inkomsten in enig jaar achterblijven kan een beroep gedaan worden op de Bestemmingsreserve, voor zover deze daarvoor kan worden aangewend. De kosten worden zo laag mogelijk gehouden waarbij een bovengrens van 10 % van de ingelegde boekersgelden wordt nagestreefd. Op basis van bovenstaande risicoanalyse is er voor de Stichting geen aanleiding om een continuïteitsreserve te vormen.

Resultaat

In 2020 ontvangt het fonds een bijdrage van € 1.056.929 van de BankGiro Loterij. De besteding aan de doelstelling bedraagt in 2020 € 1.132.984. Ter verevening is een bedrag van € 76.055 ten laste gebracht van het Bestemmingsfonds Kröller-Müller Museum. Verder bedragen de boekersbijdragen in 2020 € 283.187. Er wordt voor een bedrag van € 185.500 toegezegd aan diverse projecten van het Kröller-Müller Museum. Ultimo 2020 wordt een bedrag van € 79.395 als resultaatbestemming toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Kröller-Müller Museum. Operationele kosten bedragen in 2020 € 20.236 (7,14% van ingelegde boekersgelden).

Financiële ratio's

	2016	2017	2018	2019	2020
Current ratio vlottende activa / kortlopende schulden	140%	494%	258%	616%	842%
Solvabiliteit eigen vermogen / totaal passiva	28%	20%	15%	18%	23%
totaal besteding doelstellingen / totaal baten	139%	31%	101%	49%	98%
kosten fondsenwerving / baten eigen fondsenwerving	2,78%	1,36%	3,42%	4,07%	3,71%

Toekomstperspectief

Voor 2021 heeft de Stichting Helene Kröller-Müller Fonds een bijdrage van de BankGiro Loterij begroot van € 1.000.000. Naar verwachting zal 75 % van deze bijdrage in het boekjaar besteed worden. Als opbrengst van boekersgelden is € 138.500 begroot. Naar verwachting zal dit bedrag geheel worden besteed. De onbestede bijdrage van de BankGiro Loterij wordt gedoteerd aan het Bestemmingsfonds Kröller-Müller Museum, de onbestede boekersgelden worden gedoteerd aan de Bestemmingsreserve Kröller-Müller Museum. De operationele kosten zijn voor het jaar 2021 begroot op € 25.000.

Het uitbreken van het Coronavirus in 2020 zorgt voor grote economische onzekerheid op korte termijn en waarschijnlijk ook de langere termijn. Voor het Helene Kröller-Müller Fonds zal de impact op korte termijn gering zijn. Door de lage kosten structuur is het fonds niet afhankelijk van de feitelijke inkomsten. Op de middellange termijn zou het beroep doen op publieke offervaardigheid onder druk kunnen komen te staan door een mogelijke toekomstige recessie. Toch verwacht het bestuur geen problemen die het voortbestaan van de stichting in gevaar kunnen brengen. Er wordt geen teruggang verwacht in de opbrengsten van de BankGiro Loterij. Het beroep op publieke offervaardigheid zal in 2021 verder worden geïntensiveerd.

Bestuur Helene Kröller-Müller Fonds

Het Helene Kröller-Müller Fonds wordt bestuurd door een onbezoldigd bestuur. De bestuursleden ontvangen uitsluitend vacatiegelden. De leden worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar en kunnen één maal herbenoemd worden. Benoeming gebeurt door het bestuur, de Stichting Kröller-Müller Museum heeft het recht om twee bestuursleden te benoemen. Er is geen directie en toezichhoudend orgaan. Er zijn geen vrijwilligers. De fondsenwerving wordt verzorgd door Fondsmanager Lies Boelrijk (Marketing & business development Kröller-Müller Museum), ondersteund door Assistent-fondsmanager Daniëlle van Stralen. De kosten hiervan worden gedragen door het Kröller-Müller Museum. De financiële administratie wordt verzorgd door de afdeling Financiële zaken van het museum.

Bestuursleden

- Willem Bijleveld, oud-directeur / bestuurder Nederlands Openluchtmuseum, Arnhem (voorzitter).
- Marjan Goslings, oud-senior raadsheer in het Gerechtshof, Amsterdam.
- Irene Hübner, oud-directeur/bestuurder Afrika Museum, Berg en Dal
- Lucie Musterd, zelfstandig adviseur Musterd Organisatie Advies, Bilthoven.
- Michiel van Wijk, Hoofd bedrijfsvoering Kröller-Müller Museum, Otterlo (penningmeester en secretaris).

Nevenfuncties van de bestuursleden van de Stichting Helene Kröller-Müller Fonds

Willem Bijleveld

- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Continuïteit Omniversum.
- Voorzitter Veluwe Alliantie.
- Voorzitter jury BankGiro Loterij Museumprijs.
- Lid Raad van Toezicht Toerisme VAN.
- Lid Raad van Toezicht Rijksmuseum Boerhaave.
- Lid Raad van Toezicht Stichting Koninklijke Defensiemusea.
- Lid Raad van Advies Stichting Geldersch Landschap en Kasteelen.
- Lid Raad van Advies Nationaal Bomenmuseum.
- Lid Raad van Advies Frans Hals Museum.

Marjan Goslings

- Lid van de Adviescommissie Ongeschiktheidsontslag Rechtelijke Ambtenaren.
- Raadsheer-plaatsvervanger in het Gerechtshof Amsterdam.
- Voorzitter van de Klachtencommissie Ongewenst Gedrag van de Hogeschool van Amsterdam.
- Bestuurslid Stichting Trillende Lucht.
- Vice-voorzitter van de Toetsingscommissie Beschermwaardigheid (ingesteld door het Museumregister).

Irene Hübner

- 'Peer-reviewer' voor FARO (Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed, Brussel).
- Wetenschappelijk adviseur Afrika tentoonstellingen in Roemer- und Pelizaeus-Museum, Hildesheim, Duitsland.
- Adviseur migrantenbeleid Polizei Akademie Hamburg.
- Wetenschappelijk adviseur Afrika collecties van de Congregatie van de Heilige Geest (CSSp)

Lucie Musterd

- Voorzitter Raad van Toezicht Lister, Utrecht.
- Lid Raad van Toezicht Kunst Centraal, Bunnik.
- Voorzitter Adviescommissies Cultuur van de Provincies Gelderland en Overijssel.
- Lid Raad van Toezicht Zorgcentra te Betuwe, Culemborg

Michiel Wijk

- Lid Raad van Toezicht Stichting Gigant, Apeldoorn

Ambassadeurs Helene Kröller-Müller Fonds

De initiatiefnemers (Alexander Pechtold en Johanna ter Steege) worden gesteund door de volgende ambassadeurs:

- Martijn Sanders, verzamelaar, voormalig directeur Koninklijk Concertgebouw Amsterdam, nu onder andere voorzitter Holland Festival en Vereniging Rembrandt (honorair voorzitter).
- Wiebe Draijer, voorzitter van de Raad van Bestuur van de Rabobank.
- Harm Edens, programmamaker voor televisie en radio.
- Sjoerd Eisma, voormalig advocaat, verbonden aan het kantoor DeBrauw
- Eran Habets, Managing Director ABN AMRO MeesPierson van Instituten & Charitas en lid van het ABN AMRO MeesPierson Management Team.
- Anthony van der Heijden, voormalig directeur Nederlandse ING-bank in Roemenië.
- Maarten Schellingerhout, rentmeester-directeur van De Sint Nicolai Broederschap (1352), de Dullertsstichting (1882) en het Burger en Nieuwe Weeshuis (1560).
- Michiel van Schooten, advocaat en partner bij Lexence N.V.
- Jan Pas, advocaat en partner bij HBN Law (Amsterdam).
- Jan Karel van der Staay, voormalig general counsel / Chief Legal Officer bij AkzoNobel.
- Hanneke Stegeman, werkt als communicatie-adviseur en organisator van groene evenementen op de Veluwe.
- René Verhulst, burgemeester van Ede.

De ambassadeurs van het Helene Kröller-Müller Fonds zijn actief betrokken bij de werving van boekers en partners.

Willem Bijleveld, voorzitter
juni 2021

Balans per 31 december

(na resultaatbestemming)

	2020 EUR	2019 EUR
Activa		
Vorderingen	359.155	330.660
Liquide middelen	1.705.439	1.839.405
Totale vlottende activa	<u>2.064.594</u>	<u>2.170.065</u>
TOTALE ACTIVA	<u>2.064.594</u>	<u>2.170.065</u>

	2020 EUR	2019 EUR
Passiva		
Reserves		
Algemene reserve	37.154	39.098
Bestemmingsreserves	435.959	356.564
	<u>473.113</u>	<u>395.662</u>
Fondsen		
Bestemmingsfondsen	1.346.292	1.422.347
Totale Eigen Vermogen	<u>1.819.405</u>	<u>1.818.009</u>
Kortlopende schulden	245.189	352.056
TOTALE PASSIVA	<u>2.064.594</u>	<u>2.170.065</u>

Staat van baten en lasten

	2020 EUR	Begroting EUR	2019 EUR
Baten			
Baten loterijorganisaties	1.056.929	1.000.000	1.056.928
Baten particulieren	189.187	250.000	200.197
Baten bedrijven	15.000	–	15.000
Baten vermogensfondsen	79.000	10.000	37.500
Overige baten	–	–	96
Totale baten	1.340.116	1.250.000	1.309.721
Lasten			
Besteding aan doelstelling BankGiro Loterij	1.132.984	–	508.688
Besteding aan doelstelling boekersgelden	185.500	–	132.000
Kosten beheer en acquisitie	20.236	25.000	16.887
Totale lasten	1.338.720	25.000	657.575
Resultaat	1.396	1.225.000	652.146

	2020 EUR	Begroting EUR	2019 EUR
Resultaatbestemming			
Mutatie Bestemmingsreserves			
Onttrekking c.q. dotatie aan Bestemmingsreserve Kröller-Müller Museum	79.395	225.000	105.366
Mutatie Bestemmingsfondsen			
Onttrekking c.q. dotatie aan Bestemmingsfonds Kröller-Müller Museum	-76.055	1.000.000	548.240
Onttrekking aan Algemene reserve	-1.944	–	-1.460
Totaal resultaatbestemming	1.396	1.225.000	652.146

Toelichting behorende tot de Jaarrekening 2020

Algemeen

Deze Jaarrekening heeft betrekking op de Stichting Helene Kröller-Müller Fonds. De Stichting heeft ten doel het verlenen van materiële ondersteuning aan het Kröller-Müller Museum te Otterlo op gebieden die niet uit de normale exploitatie van dit museum bekostigd kunnen worden, zoals aankopen ten behoeve van uitbreiding van de collectie, bijzondere restauraties en bijzondere tentoonstellingen, (kunst)historisch onderzoek, publicaties en educatieve projecten. Staat ingeschreven bij KvK onder nummer 09167113.

De Jaarrekening 2020 van de Stichting Helene Kröller-Müller Fonds is opvraagbaar. Bij de Jaarrekening 2020 van de Stichting Helene Kröller-Müller Fonds is een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Het uitbreken van het Coronavirus in het voorjaar van 2020 en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor economische onzekerheid op de middellange termijn. Voor het Helene Kröller-Müller Fonds is de impact in 2020 gering geweest. Door de lage kosten structuur is het fonds niet afhankelijk van de feitelijke inkomsten. Op de middellange termijn zou het beroep doen op publieke offervaardigheid onder druk kunnen komen te staan door een mogelijke toekomstige recessie.

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen

Bij het opstellen van de Jaarrekening is de Richtlijn Fondsenwervende Instellingen (RJ 650) en de andere stellige uitspraken uit de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. Dit heeft tot gevolg dat het Eigen Vermogen wordt onderverdeeld in een vrij besteedbaar deel (Algemene reserve) en een deel waaraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is toegekend door een derde (Bestemmingsfonds) dan wel door het bestuur (Bestemmingsreserve). De mutaties op de Bestemmingsfondsen en de Bestemmingsreserves worden middels resultaatbestemming verwerkt in de Jaarrekening. De aanwezige activa worden voor directe aanwending in het kader van

Schattingen bij toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De opstelling van de Jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Er zijn geen waarderingsgrondslagen naar de mening van de directie die kritisch zijn ten aanzien van schattingen en veronderstellingen voor het weergeven van de financiële positie. n de doelstelling van de stichting aangehouden.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het gedeelte van het eigen vermogen waartoe de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de organisatie is opgericht.

Bestemmingsfondsen

Het gedeelte van het eigen vermogen welke wordt afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven door derden.

Bestemmingsreserves

Het gedeelte van het eigen vermogen welke wordt afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven door het Bestuur.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Staat van baten en lasten

Voor de verantwoording van baten uit eigen fondsenwerving is het moment van ontvangst van de donaties van particulieren, bedrijven en vermogensfondsen leidend voor het moment van verantwoorden van de bate. Voor de bijdrage van de BGL is het bedrag in de toekenningsbrief leidend.

Toelichting op de balans per 31 december

Vorderingen

De vorderingen bestaan uit:	2020	2019
	EUR	EUR
Nog te ontvangen rente	–	14
Debiteuren	6.000	–
Vordering op BankGiro Loterij uit hoofde van toegekende jaarbijdrage	353.155	330.646
Stand per 31 december	359.155	330.660

Liquide middelen

	2020	2019
	EUR	EUR
ING Bank	1.030.542	1.132.001
ABN Amro bank	674.897	707.404
Stand per 31 december	1.705.439	1.839.405

Eigen vermogen

Algemene reserve

	2020	2019
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	39.098	40.558
Resultaatbestemming	-1.944	-1.460
Stand per 31 december	37.154	39.098

Op basis van de risicoanalyse is er voor de stichting geen aanleiding om een continuïteitsreserve te vormen.

Bestemmingreserve

Hieronder wordt de resultaatbestemming weergegeven inzake onbestede boekersgelden die niet door derden zijn geormerkt.

Kröller-Müller Museum

	2020	2019
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	356.564	251.198
Resultaatbestemming onbestede boekersgelden	79.395	105.366
Stand per 31 december	435.959	356.564

Bestemmingsfonds

Hieronder worden de resultaatbestemmingen weergegeven van de door derden geormerkte bijdragen.

Kröller-Müller Museum

	2020 EUR	2019 EUR
Stand per 1 januari	1.422.347	874.107
Ontvangen bijdragen BankGiro Loterij	1.056.929	1.056.928
Bestedingen	- 1.132.984	- 508.688
Per saldo	-76.055	548.240
Stand per 31 december	1.346.292	1.422.347

Kortlopende schulden

De schulden bestaan uit:

	2020 EUR	2019 EUR
Vooruit ontvangen boekersgelden	18.500	29.000
Vooruit ontvangen bijdrage onderzoek en restauratieproject	100.000	100.000
Rekeningcourant Kröller-Müller Museum	9.521	8.284
Bijdrage herinrichting aula Van de Veldeleugel	-	46.729
Bijdrage reconstructie Tom Claassen, <i>Rocky Lumps</i>	96.228	100.000
Bijdrage restauratie Jean Dubuffet, <i>Jardin d'email</i>	-	62.000
Bijdrage publicatie Mata Hari	5.000	-
Bijdrage publicatie Mooi oud	10.000	-
Accountantskosten	5.687	4.840
Bestuurskosten	-	1.112
Bankkosten	253	91
	245.189	352.056

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Rechten

BankGiro Loterij

Door de BankGiro Loterij zijn gelden toegekend aan de Stichting Helene Kröller-Müller Fonds. Op basis van de huidige toekenning is voor het jaar 2021 een bijdrage van € 1.000.000 te verwachten. In 2018 is de samenwerking geëvalueerd en de overeenkomst voor vijf jaar verlengd, tot en met 2023. Medio 2022 staat de volgende evaluatie op de planning.

Verplichtingen

Geen.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten uit acties derden

Deze zijn als volgt te specificeren:

	2020 EUR	Begroting EUR	2019 EUR
Toegekende bijdrage BankGiro Loterij	1.056.929	1.000.000	1.056.928
	<u>1.056.929</u>	<u>1.000.000</u>	<u>1.056.928</u>

Baten uit eigen fondsenwerving

Deze zijn als volgt te specificeren:

	2020 EUR	Begroting EUR	2019 EUR
Baten particulieren	189.187	142.000	200.197
Baten bedrijfsleven	15.000	15.000	15.000
Baten vermogensfondsen	79.000	–	37.500
	<u>283.187</u>	<u>157.000</u>	<u>252.697</u>

Overige baten

	2020 EUR	Begroting EUR	2019 EUR
Rentebaten	–	–	96
	<u>–</u>	<u>–</u>	<u>96</u>

Bestedingen aan doelstelling

	2020 EUR	Begroting EUR	2019 EUR
Bijdrage aan de Stichting Kröller-Müller Museum met BankGiro Loterijgelden ten behoeve van:			
- Kunstaankopen	1.132.984	–	508.688
- Tentoonstellingen	–	–	–
	<u>1.132.984</u>	<u>–</u>	<u>508.688</u>

	2020 EUR	Begroting EUR	2019 EUR
Bijdrage aan Stichting Kröller-Müller Museum met boekersgelden ten behoeve van:			
Tentoonstellingen			
- <i>Als kunst je lief is</i>	–	–	15.000
- <i>Het leven getekend</i>	–	–	5.000
Restauratie			
- Jean Dubuffet, <i>Jardin d'email</i>	120.500	–	62.000
- Tom Claassen, <i>Rocky Lumps</i>	50.000	–	50.000
Publicatie			
- Mata Hari	5.000	–	–
- Mooi oud	10.000	–	–
	<u>185.500</u>	<u>–</u>	<u>132.000</u>

Lasten

	2020 EUR	Begroting EUR	2019 EUR
Kantoor- en accountantskosten	7.563	5.000	4.819
Acquisitiekosten	10.521	17.750	10.306
Vacatiegelden bestuur	1.040	2.000	1.206
Bankkosten	1.112	250	556
	<u>20.236</u>	<u>25.000</u>	<u>16.887</u>

Gemiddeld aantal werknemers

Stichting Helene Kröller-Müller Fonds heeft geen werknemers in dienst.

Verschillen analyse realisatie en begroting 2020

In de begroting waren de bestedingen aan kunstaankopen en ondersteuning tentoonstellingskosten van Stichting Kröller-Müller Museum, die worden vergoed door de Stichting Helene Kröller-Müller Fonds, niet opgenomen. Deze bestedingen bedroegen in 2020 € 1.132.984 (2019: € 508.688). In de realisatie van de Boekersgelden particulieren ad € 164.017 is alleen sprake van donaties en giften.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen.

Bezoldiging bestuurders

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging maar een vacatievergoeding en reiskosten van de Stichting, dit met uitzondering van bestuursleden die werkzaam zijn bij de Stichting Kröller-Müller Museum.

Het bestuur

De heer W. Bijleveld

Mevrouw I. Hübner

De heer M.B. van Wijk

Mevrouw L.M.B. Musterd

Mevrouw M.A. Goslings

Otterlo, juni 2021

Overige gegevens

BIJLAGE

Aankoopondersteuningen 2007

Jan Dibbets, *13 takkenbossen met neontak*, 1967, variabele afmetingen, neon, ijzer en takkenbossen, geregistreerd onder inventarisnummer KM 125.551, voor een bedrag van € 130.000.

On Kawara, *Twin Paintings of MAY 30, 1997*, 1997, liquitex op doek, in kartonnen dozen met krantenknipsels, 2 delen, 25,5 x 30 x 4,2 cm per stuk, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.229, voor een bedrag van € 145.000.

herman de vries, *mesa*, 1997-2007, afmetingen variabel, 44 delen, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.260, voor een bedrag van € 43.000.

herman de vries, *from earth*, 2007, aarduitwrijvingen op papier, 102 x 204 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.258, voor een bedrag van € 34.200.

Andreas Rimkus, *EuropaHammer*, 2003, gesmeed ijzer, 90 x 320 x 120 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.296, voor een bedrag van € 150.000.

Gerard Byrne, *1984 and beyond*, 2005-2006, installatie met 3 single channel video's en 20 zwart-wit foto's, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.301, voor een bedrag van € 51.000.

Aankoopondersteuningen 2008

Fernand Léger, twee gouaches op papier uit 1925, 40,5 x 16 cm en 43 x 17 cm, geregistreerd onder inventarisnummers KM 131.400 en KM 131.401, voor een bedrag van GBP 116.825.

Thomas Struth, *Paradise 27, Peru*, 2005, 171,5 x 225 cm, foto, c-print mounted on plexiglas, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.404, voor een bedrag van € 72.000.

Simon Starling, *Trinidad Tree House*, 2001, tiendelig, 79 x 97,5 cm per stuk, foto's, c-type prints, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.417, voor een bedrag van GBP 25.000.

Jeff Wall, *Cold Storage*, 2007, 269,9 x 330,2 cm, foto, ontwikkel gelatine zilverdruk, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.403, voor een bedrag van € 360.000 (waarvan € 90.000 gefinancierd door de Vereniging Rembrandt)

Jan Toorop, *Bonensnijder*, 1905, 37,3 x 61,5 cm, zwart krijt, potlood en pastel op papier, geregistreerd onder inventarisnummers KM 131.381 en *Aardappels rapen*, 1907, 47,2 x 62,5 cm, zwart krijt, potlood en pastel op papier, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.382, voor een bedrag van € 210.000 voor beide werken

(vervolg aankoopondersteuningen 2008)

Robert Smithson, *The Cryosphere*, 1966, 6 delig 44 x 42 x 14,6 cm per stuk, staal, beschilderd en deels verchromd, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.427, voor een bedrag van € 464.011.

Ana Maria Tavares, *Secrets of the waters*, 2008, vijfdeelig, 200 x 6 cm per stuk, graniet en roestvrij staal, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.441, *The Wish-ribbon net*, 2008, 900 x 400 x 50 cm, polypropyleen net, linten en aluminium, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.442 en *Chrystal Waters*, 2008, 185 x 24 cm gekleurd mat, helder en spiegelen perspex, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.443, voor een bedrag van € 183.443 voor deze drie kunstwerken.

Aankoopondersteuningen 2009

Christiaan Bastiaans, *Club Mama Gemütlich*, 2009, 35 mm film overgezet op HD, kleur, geluid Speelduur: 28 minuten, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.558, voor een bedrag van € 32.000.

Constantin Brancusi, *Vrouwenkop*, circa 1909-1920, potlood op papier, 45,5 x 34 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.519, voor een bedrag van € 33.019.

Gerard Byrne, *A country road. A tree. Evening. Towards Kinarla Lough, Drumskew, outside Enniskillen, County Fermanagh*, 2007, C-Type photograph, 87 x 109 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.545.

Gerard Byrne, *A country road. A tree. Evening. The turn in the road at Pine Valley, on the way up to Glencullen*, 2008, C-Type photograph, 87 x 109 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.546

Gerard Byrne, *LN 1801*, 2001 en verder, fibre print, 46 x 56 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.548

Gerard Byrne, *'one year, five months, two weeks and five days ago'*, 2007, Silver Gelatin photographic print, 124 x 159 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.54, voor een bedrag van € 50.000 voor deze vier werken.

Ger van Elk, *La Pièce*, 1971, beschilderd blokje beukenhout op fluwelen kussen, 1,55 x 7,15 x 9 cm (blokje hout), geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.538, voor een bedrag van € 175.000.

Jan Terwey, *Boom in landschap*, 1913, olieverf op doek, 80 x 60 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.549, voor een bedrag van € 12.500.

Aankoopondersteuningen 2010

Cai Guo Qiang, *Inopportune: Stage Two*, 2004, papier-mache, gips, fiberglass, kunsthars en beschilderde huid, koper, bamboe, veren, styrofoam, hout, doek en acrylverf, variabele afmetingen, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.570, voor een bedrag van € 586.227.

Jan Fabre, *Hoofdstuk II*, 2010, was, 115 x 31 x 118 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.888, voor een bedrag van € 80.000.

Jan Fabre, *Hoofdstuk XIV*, 2010, brons, 107 x 109 x 48 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.889, voor een bedrag van € 60.000.

Gilbert & George, *The Paintings (with Us in the Nature)*, 1971, olieverf op doek, zes triptieken, ieder 230 x 680 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.609, voor een bedrag van € 587.889.

Gilbert & George, *Metaljack*, 2008, foto's, 35-delig, opgesteld 317 x 528 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.793, voor een bedrag van € 146.032.

Ad Reinhardt, *Ultimate Painting No.39*, 1960, olieverf op doek, 152,4 x 152,4 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.885, voor een bedrag van € 330.000.

Aankoopondersteuningen 2011

Armando, *Melancholie*, 2006, brons, 207 x 155 x 70 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 131.897, voor een bedrag van € 85.000.

Willie Doherty, *Strategy: Sever/Isolate*, 1989, zwart-wit foto's, tekst, 2-delig, ieder 122 x 183 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.945, voor een bedrag van € 24.511.

Willie Doherty, *No visible signs*, 1997, kleurenfoto, 122 x 183 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.946, voor een bedrag van € 13.500.

Willie Doherty, *Out of body (III), decomposed*, 2010, kleurenfoto, 110 x 137 x 4 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.845.

Willie Doherty, *Out of body (VIII), oblivion*, 2010, kleurenfoto, 110 x 137 x 4 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.846, voor een bedrag van € 20.181 voor deze twee werken.

Willie Doherty, *Ancient ground*, 2011, high-definition video: color and sound, speelduur: acht minuten, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.866, voor een bedrag van € 45.000.

Jan Fabre, *Uil (uit de serie Hé wat een plezierige zottigheid)*

Bic ballpoint inkt op Murano glas, h. 42,5 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.993, voor een bedrag van € 15.600.

Jan Fabre, *Spinnekoppenpoten*, 1979

Bic ballpoint pen on book pages, 12-delig, ieder 22 x 15 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.994, voor een bedrag van € 26.000.

(vervolg aankoopondersteuningen 2011)

Jan Fabre, *8mm Films (1-16) overgezet op dvd*, 1980 – 1982, DVD's, 19-delig, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.001.

Jan Fabre, *Twee wandelende bladeren*, 1989, ballpoint op papier, wandelende bladeren 205 x 150 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.954.

Jan Fabre, *Hamer en aambeeld (breintekening)*, 2009, potlood, kleurpotlood op fotopapier, 30,5 x 20,5 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.949.

Jan Fabre, *The brainleg and the football (breintekening)*, 2009, potlood, kleurpotlood op fotopapier, 30,5 x 20,5 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.950.

Jan Fabre, *The feet are thinking, the brain moves (breintekening)*, 2009, potlood, kleurpotlood op fotopapier, 30,5 x 20,5 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.951.

Jan Fabre, *The male and the female fountain (breintekening)*, 2009, potlood, kleurpotlood op fotopapier, 30,5 x 20,5 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.952.

Jan Fabre, *My dictorial land (breintekening)*, 2009, potlood, kleurpotlood op fotopapier, 30,5 x 20,5 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.953.

Jan Fabre, *Hoofdstuk XVIII*, 2010, brons, 51 x 32 x 31 cm, bijbehorend voetstuk: 8 x 40 x 40 cm geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.961.

Jan Fabre, *Hoofdstuk I*, 2010, brons, 44 x 25 x 35 cm, bijbehorend voetstuk: 8 x 40 x 40 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.955.

Jan Fabre, *Hoofdstuk II*, 2010, brons, 115 x 31 x 118 cm, bijbehorend voetstuk: 8 x 40 x 40 cm geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.956.

Jan Fabre, *Hoofdstuk III*, 2010, brons, 66 x 33 x 35 cm, bijbehorend voetstuk: 8 x 40 x 40 cm geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.957.

Jan Fabre, *Hoofdstuk IX*, 2010, brons, 78 x 29 x 74 cm, bijbehorend voetstuk: 8 x 40 x 40 cm geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.958.

Jan Fabre, *Hoofdstuk XV*, 2010, brons, 82 x 48 x 30 cm, bijbehorend voetstuk: 8 x 40 x 40 cm geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.959.

Jan Fabre, *Hoofdstuk XVII*, 2010, brons, 100 x 25 x 26 cm, bijbehorend voetstuk: 8 x 40 x 40 cm geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.960.

Jan Fabre, *Het toekomstig hart van barmhartigheid voor mannen en vrouwen*, 2008, murano glas, menselijk been, bic-inkt, 2-delig, 80 x 100 x 201 cm geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.839.

Jan Fabre, *Brain with wooden cross & bones*, 2011, silicone, silicone verf, hout, menselijk been 32 x 25 x 42,3 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.948.
Voor een bedrag van € 450.000 voor deze groep van zestien werken.

Aankoopondersteuningen 2012

Shoichi Ida, *Portfolio (Five images) - Surface is the Between - Between Vertical and Horizon - "Descended Blue Nos. 1-5"*, 1982, ets op papier, vijfdeelig, ieder: 76,5 x 56,5 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.977.

Shoichi Ida, *Garden Project - 'Meaning of Stone Garden - Sinking Garden and Ascending Stones No. 62'*, 1988-1998, keramiek, ijzer, was, 30 x 80 x 80 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.976.

Shoichi Ida,

Penetration/evaporation no. 1, 2002, papier, inkt, 5,5 x 33 x 24 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.969.

Penetration/evaporation no. 2, 2002, papier, inkt, 6 x 33 x 24 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.970.

Penetration/evaporation no. 3, 2002, papier, inkt, 4 x 35 x 28,5 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.971.

Penetration/evaporation no. 4, 2002, papier, inkt, 5,5 x 24 x 33 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.972.

Penetration/evaporation no. 5, 2002, papier, inkt, 4,5 x 33 x 24 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.973.

Penetration/evaporation no. 6, 2002, papier, inkt, 5 x 24 x 33 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.974.

Penetration/evaporation no. 7, 2002, papier, inkt, 6 x 33 x 24 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 132.975.

Voor een bedrag van € 59.850 voor deze groep van negen werken.

Vilmos Huszár, *Vincent*, 1915, caseïne verf op cementplaat, 81,9 x 61,3 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.003, voor een bedrag van € 131.459.

Aankoopondersteuningen 2013

Giacomo Balla, *Forme rumore di motocicletta*, 1913-1914, olieverf en gouache op papier, 73 x 101 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.593, voor een bedrag van € 1.650.000.

Adam Colton, *Back to the bone*, 1999, glasvezel en polyester op polyurethaanschuim, 140 x 200 x 140 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.857, voor een bedrag van € 33.000.

Pjotr Müller, *Tempeltje van het dagelijks leven*, 1986, graniet en hout, 215 x 270 x 370 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.905, voor een bedrag van € 60.000.

Marien Schouten, *Grote groene kop*, 1989, keramiek, 150 x 120 x 100 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.590, voor een bedrag van € 66.038.

Christiaan Bastiaans, *Specimens Slide*, 2012, film, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.855, voor een bedrag van € 39.500.

Aankoopondersteuningen 2014

Ewerdt Hilgemann, *Cube*, 2014, implosie van kubus, 200 x 200 x 200 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.929, voor een bedrag van € 94.340.

Roni Horn, *Opposite of White, v. 2 (Large)*, 2006 - 2007, massief gegoten zwart en kleurloos glas twee delen, elk 50,8 x Ø 142 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.928, voor een bedrag van € 668.449.

Richard Long, *Untitled*, 2013, modder op papier, 120 x 80 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.922, voor een bedrag van € 22.620.

Richard Long, *Untitled*, 2013, modder op papier, 120 x 80 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.923, voor een bedrag van € 22.620.

Hamish Fulton

Slides-Scotland, *Slides-Scotland Journey*, 1971, Kodak S carrousel en tweeënzeventig dia's geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.914, voor een bedrag van € 150.000.

Ger van Elk, *Birds flying Henri Cross*, 2007-2006, videospeler, lcd-scherm, in passe-partout in eikenhouten lijst, 70 x 88 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.941, voor een bedrag van € 34.000.

Ger van Elk, *Birds over Seurat*, 2004, videospeler, lcd-scherm, in passe-partout in eikenhouten lijst, 70 x 88 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.940, voor een bedrag van € 34.000.

Aankoopondersteuningen 2015

Marien Schouten, *Rots*, 2013, keramiek, 74 x 54 x 44 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.935, voor een bedrag van € 14.400.

Marinus Boezem, *Pisproject*, 1969, zwart-wit foto's, 12-delig, 7,8 x 10,7 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.943, voor een bedrag van € 25.943.

Marinus Boezem, *Zonder titel*, 1969, zwart-wit foto, 139,3 x 104,3 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.942, voor een bedrag van € 17.924.

Marinus Boezem, *Della Scultura & La Luce*, 1985, plastic, papier, hout en metaal, 27 x 25,4 x 27 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.944, voor een bedrag van € 150.000.

Alexander Bogomazov,

Forest Boyarka, 1915, sanguine op papier, 32 x 26 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.968.

Locomotive, 1915, houtskool op papier, 30 x 26cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.969.

Tramway L'ovskaya Street Kiev, 1914, houtskool op papier, 40,2 x 30,2 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.970.

Khreshchatik, 1914, houtskool op papier, 30,2 x 32,3 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.971.

Voor een bedrag van € 250.000 voor deze vier werken.

(vervolg aankoopondersteuningen 2015)

Armando

Car Tyres Wall, 1962, Goodyear autobanden, jute, zwarte verf, variabele afmeting, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.018.

Barrels, 1964, 10 x 200 liter vaten rood en zwart, variabele afmeting, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.019.

Black water, 1964, bassin gevuld met zwartgekleurd water, variabele afmeting, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.020.

Voor een bedrag van € 170.000 voor deze drie werken.

Giacomo Balla, *Paravento con linea di velocità*, 1916-1917, olieverfop 4 doeken, 151 x 126 cm geregistreerd onder inventarisnummer KM 133.986, voor een bedrag van € 718.773.

Aankoopondersteuningen 2016

Leo Vroegindeweij, *Zonder titel*, 1986, koper, 82 x 190 x 150 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.036, voor een bedrag van € 15.094.

Leo Vroegindeweij, *Zonder titel*, 1986, lood, 62 x 14,0 x 121 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.037, voor een bedrag van € 15.094.

Pierre Huyghe, *La saison des Fêtes*, 2010-2016, planten / aarde / beton, variabele afmeting, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.038, voor een bedrag van € 318.058.

Pierre Huyghe, *Streamside Day*, 2003, 16 mm film and video transferred to digi-beta, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.065, voor een bedrag van € 280.000.

Alexander Bogomazov, *Herinneringen aan de Kakausus*, 1916, houtskool op papier, 32,1 x 27 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.034, voor een bedrag van € 120.000.

Alexander Bogomazov, *Landschap, Kakausus*, 1916, rood krijt op papier, 35,6 x 29,8 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.035, voor een bedrag van € 90.000.

Bil Woodrow, *Rockswarm*, 2001, brons / steen / bladgoud, 203 x 86 x 120 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.039, voor een bedrag van € 92.773.

Félix Vallotton, *Les Filets, Honfleur*, 1912, Oil on canvas, 73 x 100 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.062, voor een bedrag van € 600.000.

Aankoopondersteuningen 2017

Marinus Boezem, *La Lumière Cistercienne*, 1985, geëtst glas, wit papier, 21 delen, elk 54 x 44 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.095, voor een bedrag van € 102.000.

Marinus Boezem, *A Volo d'Uccello*, 2010, media-installatie, 11 delen / videofiles, editie 1 van 3 (+1 AP), geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.094, voor een bedrag van € 51.000.

Aankoopondersteuningen 2018

Alexander Archipenko, *Geometrisch beeld*, 1914, gips, verf en vernis, 52 × 11,2 × 12,3 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.099, voor een bedrag van € 163.348.

James Lee Byars, *The path of luck*, 1992, blauw Afrikaans granite, Ø 12,5 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.105, voor een bedrag van € 137.882.

George Minne, *De geknielde van de fontein*, 1898, marmer, 79,5 × 17,4 × 37
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.100, voor een bedrag van € 163.348.

Odilon Redon, *Tête de Persée*, circa 1875, olieverf op doek, 54,7 × 45,7 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.103, voor een bedrag van € 540.000.

Marien Schouten, *Green Room / Vault*, 2016, keramiek, staal en glas
100 × 85 × 95 cm (kop), 500 × 300 cm (glaswand)
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.104, voor een bedrag van € 45.000.

Aankoopondersteuningen 2019

Maria Barnas, *Origins*, 2016, video
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.215, voor een bedrag van € 7.200.

Braco Dimitrijevic, *Accidental drawing*, 1968, foto op papier 89 × 69 × 3,1 cm (inclusief lijst)
geregistreerd onder inventarisnummer inv.nr. KM 134.147, voor een bedrag van € 30.000.

Ewerdt Hilgemann,
Quadratbild, 1967, hout en spaanplaat, gespoten, 95 × 95 × 4 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.148

Reliëfstructuren, 1971, plastispan, 2 delen, elk 90,3 × 90,3 × 2,5 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.149

Reliëfstructuur, 1976, hardhout, 6 delen, elk 50 × 50 × 5,8 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.150

Voor een bedrag van € 120.000 voor deze drie werken.

Lucas Lenglet
Land and buildings, 2013-2019, digitale videoprojectie (in loop)
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.213, voor een bedrag van € 20.000.

Beware of rudely crossing it, 2019, veiligheidsspelden, vernikkelde metalen ringen,
1800 × 240 cm, geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.214,
voor een bedrag van € 16.000.

(vervolg aankoopondersteuningen 2019)

Richard Long

Twelve works 1979-1981, 1981, drukwerk op papier (boek), 14,1 × 19,2 × 1,1 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.139

Planes of vision, 1983, drukwerk op papier (boek), 25,5 × 13,7 × 1,5 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.140

Sixteen works, 1984, drukwerk op papier (boek), 21,6 × 30 × 1,2 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.141

Mud hand prints, 1984, inkt en modder op papier (boek), 37 × 31,9 × 2,8 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.142

Dust Dobros Desert Flowers, 1987, drukwerk op papier, 31 × 31 × 2,1 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.143

Nile - Papers of river muds, 1990, drukwerk op papier (boek met foedraal)
39 × 32,9 × 5,3 cm (boek), 39 × 32,9 × 5,3 cm (foedraal)
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.144

Dartmoor, 2006, drukwerk op papier (boek) 25,8 × 21,5 × 5 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.145

Six walks, 2006, drukwerk op papier, 47,5 × 31,8 × 1,5 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.146

Voor een bedrag van € 22.500 voor deze acht werken.

Jan van Munster

Energy field, 1989, gietijzer, brons, 21 delen, 23 × 19 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.175, voor een bedrag van € 110.092.

Edged circle, 2017, neonbuizen, transformator, Ø 299 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.174, voor een bedrag van € 34.862

Susan Philipsz, *The Wind Rose*, 2019, geluidsinstallatie over 8 kanalen
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.217, voor een bedrag van € 64.000

Charlotte Posenenske

Serie B Relief, 1967-2015, gespoten en gebogen aluminium, 100 × 50 × 14 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.179

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 66 × 58 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.180

(vervolg aankoopondersteuningen 2019)

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 66 × 58 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.182

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 92 × 50 cm
geregistreerd onder inventarisnummer 134.183

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 46 × 58 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.184

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 27 × 92 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.185

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 92 × 50 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.186

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 92 × 50 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.187

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 92 × 50 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.188

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 92 × 50 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.189

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 66 × 58 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.190

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 23 × 50 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.191

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 83 × 35 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.192

Serie D Relief, 1967-2015, gegalvaniseerd plaatstaal, 50 × 83 × 35 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.193

Serie B Relief, 1967-2015, gespoten en gebogen aluminium, 100 × 50 × 14 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.194

Serie B Relief, 1967-2015, gespoten en gebogen aluminium, 100 × 50 × 14 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.195

Serie B Relief, 1967-2015, gespoten en gebogen aluminium, 100 × 50 × 14 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.196

Serie B Relief, 1967-2015, gespoten en gebogen aluminium, 100 × 50 × 14 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.197

(vervolg aankoopondersteuning 2019)

Serie B Relief, 1967-2015, gespoten en gebogen aluminium, 100 × 50 × 14 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.198

Serie B Relief, 1967-2015, gespoten en gebogen aluminium, 100 × 50 × 14 cm
geregistreerd onder inventarisnummer KM 134.199

Voor een bedrag van € 84.034 voor deze twintig werken.

Aankoopondersteuning 2020

Steven Aalders

View (After Bruegel, December/January), 2019, olieverf op linnen, 100 × 150 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.276

View (After Bruegel, February/March), 2019, olieverf op linnen, 100 × 150 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.277

View (After Bruegel, April/May), 2019, olieverf op linnen, 100 × 150 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.278

View (After Bruegel, June/July), 2019, olieverf op linnen, 100 × 150 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.279

View (After Bruegel, August/September), 2019, olieverf op linnen, 100 × 150 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.280

View (After Bruegel, October/November), 2019, olieverf op linnen, 100 × 150 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.281

Voor een bedrag van € 74.312,- voor deze 6 werken

Giacomo Balla, *Paravento*, 1916-1917, kamerscherm olieverf op hout, 123,5 × 116 × 4,5 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.264, voor een bedrag van € 800.000,-

Alexander Bogomazov, *Zelfportret*, 1916, zwart krijt op papier, 35,2 × 14,5 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.260, voor een bedrag van € 120.000,-

Ewerdt Hilgemann, *Balance*, 1988, graniet, geboord, 2-delig: circa 90 × 160 × 105 cm, boorkern
Ø 20 cm
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.274, voor een bedrag van € 45.872,-

Geert Mul, *Breaking dawn forever*, 2020, led, zwart-wit print op 6 mm gehard diamantglas
lichtbak: 230,5 × 204,2 × 14,6 cm; duur: 42 min. 55 sec (loop)
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.218, voor een bedrag van € 40.000,-

(vervolg aankoopondersteuning 2020)

Hans Op de Beeck, *Staging Silence (3)*, 2019, digitale video projectie (loop)

speelduur: 44 minuten (loop); aspect ratio: 16:9; minimaal 4,50 m breed
Geregistreerd onder inv.nr. KM 134.219, voor een bedrag van € 52.800,-

